

DE SCHREEUW OM GELOOFWAARDIG MILITAIR VERMOGEN KLINKT MEESTAL ALS HET TE LAAT IS.

Door Victor A.C. Remouchamps Luitenant kolonel der artillerie (b.d.)

Militair en politiek analist.

Inleiding.

In een periode dat Defensie budgetten geplunderd worden om binnen en vooral buitenlandse hobby's te kunnen financieren, klinken vaak kreten als "*samenwerken in bi of multinationaal verband*" of "*rolverdeling in internationaal verband*". Kreten die een maakbare werkelijkheid veronderstellen en voorbij gaan aan de dagelijkse realiteit. In de decennia die achter ons liggen heeft een aantal lidstaten geprobeerd inhoud te geven aan die twee kreten en volgens de betrokken politieke en militaire beleidsbepalers zijn die landen daar glanzend in geslaagd. De praktijk heeft die optimistische kijk op het eigen wrochtsel echter nog steeds niet bevestigd, waardoor ruimte is om te twifelen aan dat gebruikelijke optimisme.

Oost-Europese NATO lidstaten werden in de afgelopen 5 jaar min of meer gedwongen besmet door dat samenwerking en rolverdeling virus. De oprichting van een VISEGRAD Gevechtsgroep was in 2011 het eerste herkenbare signaal dat Oost Europese lidstaten twifelden of de traditionele lidstaten wilden en in staat waren om mocht de nood aan de man komen, hen adequaat te steunen. Nu de spierballen taal van Putin aanzwelt en bijna dagelijks te horen is, wordt in het oosten van Europa op politiek niveau gesproken over een gecombineerde Pools-Oekraïense-Litouwse en een Baltische brigade. De vraag is echter of die lidstaten weten waar ze aan beginnen en of die pogingen de toch al broze cohesie binnen NATO niet nog meer zal uithollen.

VISEGRAD.

Friedman¹ heeft de implicaties van de oprichting op 12 mei 2011 van een *VISEGRAD Battle Group* (een zelfstandige entiteit onder aanvoering van Polen niet deel uitmakend van NATO die in 2016 operationeel moet zijn) door de vier VISEGRAD landen² of V4 (Polen, Tsjechië, Slowakije en Hongarije) in een STRATFOR artikel uit de doeken gedaan. Een gebeurtenis die door de toestanden in de Arabische wereld en de economische situatie van een aantal Europese landen (Griekenland, Portugal, Spanje en Ierland) in 2011-2012 onder de media radar is gebleven.

Friedman constateerde toen dat de V4 beslissing is ingegeven door een verschillende perceptie van de Russische dreiging tussen lidstaten aan de periferie van het Europese deel van het Verdragsgebied en lidstaten verder daarvan verwijderd. Vooral Duitsland. Behalve de groeiende machtspositie van Rusland heeft ook en wellicht vooral de onzekerheid over de bereidheid van andere Europese lidstaten om de V4 in voorkomend geval te hulp te schieten, daarbij een grote rol gespeeld. Friedman verwees naar de ontwikkelingen rond de Libië crisis in de eerste helft van 2011 en stelde vast dat "*Libya might well be remembered less for the fate of Moammar Gadhafi than for the fact that this was the first significant strategic break between Germany and France in decades*". Hij constateerde dat de Duitsland-EU en Duitsland-NATO verhoudingen in troebel water verkeerden en een goede Duits-Russische verhouding versterkt door de groeiende Duitse afhankelijkheid van Russisch gas en Duitse investeringen in Rusland daardoor voor Duitsland aantrekkelijker leek te zijn geworden. Die versterking van de Duits-Russische

economische relatie en de passieve op het oog weinig geïnteresseerde houding van NATO t.o.v. de ontwikkelingen in Wit Rusland, Moldavië en Oekraïne had volgens hem de V4 aangezet tot een strategische herevaluatie van hun positie. De oprichting van de V4 gevechtsgroep was een herkenbaar signaal hoe de V4 de status van NATO, het gebied van US interesse, de mate van Europese samenhang en de Russische kracht zo'n vier jaar geleden inschatte.. Die ontwikkeling bevestigde volgens Friedman het einde van de Post Koude Oorlog wereld die in 2008 met de economische crisis en de oorlog tussen Rusland en Georgië werd ingeluid.

Het was volgens hem de eerste herkenbare scheur in het NATO bolwerk en bevestigde een nieuwe realiteit: groeiende macht van Rusland, duidelijke zwakte van Europa en dreigende fragmentatie van NATO. De vrees dat door divergerende interpretaties van "bedoelingen" en "ontwikkelingen" nog meer scheuringen in het NATO bolwerk zouden gaan ontstaan, was volgens hem niet denkbeeldig en de kans was groot dat de Strategische Visie "*Active Engagement, Modern Defense*" (2010) die aanspoort tot *solidariteit, samenhang* en *samenwerken* tot een holle frase gedegradeerd zou worden. *En heeft de man niet een klare kijk op heden en toekomst geventileerd?*

Hadden de inspanningen van de V4 toentertijd niet de ogen van vooral West Europese wegkijkers moeten openen en hen moeten dwingen de effecten van de assertieve pogingen van Putin voor de Oost Europese lidstaten op een reële manier in te schatten? Het antwoord ligt besloten in de crises waarmee NATO en EU op dit moment aan hun oostgrenzen worden geconfronteerd. De beleidsbepalers in Brussel hadden daar geen oog voor en waren druk bezig om tegen beter weten in de Europese Unie en Euro overeind te houden. Dat dit miljarden heeft gekost die gebruikt hadden kunnen worden om de militaire kracht van NATO te verbeteren, is achteraf een zure constatering voor West en Oost Europese strijdmachten.

Even in de spiegel kijken.

"We have won".

Het gepassioneerd gebulder van West Europese politici als Verhofstadt, Timmermans en van Baalen op de barricades van het Maidan plein doet niets af aan het gevoel van Baltische Staten dat zij in de steek worden gelaten. Van Baalen's "*we have won*" brul was de zoveelste holle kreet waar Westerse politici zo goed in zijn en heeft het ongemakkelijk gevoel bij onze vrienden in het oosten niet kunnen wegmasseren. Deze van Baalen vergat vermoedelijk opzettelijk er aan toe te voegen "*but you will loose anyway*". Niet verrassend dat de Baltische staten en Polen opnieuw de teugels in handen hebben genomen en proberen de strijddarren te bemannen met adequate wapens en personeel om het meer dimensionale gevaar aan hun grenzen te neutraliseren. Voordat ze daar aan beginnen is het wellicht goed om de onderstaande teksten indringend te lezen. Teksten die helder maken hoe het bij hun West Europese vrienden gesteld is.

Spitsroeden lopen om valkuilen te omzeilen en hindernissen te slechten.

Valkuilen en Hindernissen.

Door nationale prioriteiten, politieke (on)wil om financiële middelen te reserveren voor langdurige expeditionaire³ defensie-inspanningen is het zoeken naar een juiste militaire reactie een complexe exercitie geworden. Behalve problemen die worden veroorzaakt door een krap Defensiebudget en een turbulente veiligheidsomgeving wordt de complexiteit van het benutten en configureren van militair vermogen nog versterkt door de problematiek op het gebied van

strategische constanten, randvoorwaarden voor behoud van effectiviteit en doelmatigheid van militair vermogen en de ongewenste beperkingen van experimenteren, trainen en oefenen in een gecontroleerde omgeving.

Benutting van militair vermogen

Bij de benutting draait het hoofdzakelijk om onzekerheden die in een ontwrichte samenleving ontstaan; het kunnen scheiden van vijandig ingestelde gewelddadige en niet-gewelddadige structuren en netwerken in de operationele ruimte. Het herkenbare spanningsveld binnen een multinationale weinig inter-operabele strijdmacht en de gevolgen daarvan voor het behalen van structurele successen. Met het spits krijgen en houden van deze aspecten hebben vooral westers georiënteerde grondcomponenten van een multinationale strijdmacht nog al wat problemen

De laatste jaren is herhaaldelijk gebleken dat in de operationele ruimte de strijd om de psyche van de non-combattant toegespitst moet zijn op zijn overtuigingen, waarden en normen, voorkeuren en verwachtingen om zijn (stilzwijgende) instemming en loyaliteit te winnen. Voor een dergelijke inspanning is het hebben van actuele inlichtingen van overlopers en (met een internationale strijdmacht) sympathiserende leden van de betrokken samenleving cruciaal. Daarvoor moet de internationale reactie kunnen demonstreren dat zij de bovenliggende partij is. Dat is gezien de hedendaagse realiteit voorlopig nog een groot probleem.

Nog steeds hebben westers georiënteerde strijdmachten een hinderlijk gebrek aan informatie, kennis en inzicht in optreden en doelen van de belangrijkste contemporaine instabiliteitsfactor: Grensoverschrijdende extremisme (GE)⁴. Omdat (netwerken van) GE het initiatief hebben, kunnen hun acties en activiteiten niet worden voorkomen en is het voor een extremistische leider in een ver-van-huis operationele ruimte eenvoudiger om zijn doelstelling te verwezenlijken dan voor een multinationaal gekleurde strijdmacht. Daar waar de opponent alle legale en illegale, geaccepteerde en niet-geaccepteerde middelen en instrumenten toepast, wordt de westers georiënteerde militaire multinationale reactie bij de bestrijding van zo'n tegenstander door eigen samenlevingen in een strak keurslijf⁵ gedrongen. Bij de bestrijding van die lenige netwerken en structuren moeten daarom diverse "*lines of operation*"⁶ worden gevolgd waardoor inspanningen nauwgezet gepland, doorgerekend en gecoördineerd moeten worden. Dat is een tweede probleem van een multigekleurde westers georiënteerde internationale reactie.

Hoewel op papier en in vergaderruimtes de grote interoperabiliteit van westers georiënteerde strijdmachten herhaaldelijk wordt gefêteerd, blijkt in de praktijk dat taal en cultuur verschillen een wissel trekken op effectiviteit en doelmatigheid van het operationele optreden. Dat wordt nog intenser wanneer sprake is van *coherentie*⁷, van vrijwillig resp. gedwongen samenwerken met commerciële structuren, niet-NATO militaire contingenten, niet-militaire actoren en autochtone veiligheidsstructuren. Het realiseren van structurele veiligheid voor de wederopbouw van een ontwrichte samenleving is daardoor een tijdrovende en kostenintensieve missie.

Tijdens missies in den vreemde is bovendien vastgesteld dat de gebruikelijk NATO terminologieën om verantwoordelijkheden en bevoegdheden te scheiden niet meer te gebruiken zijn. In een aantal gevallen is gebruik gemaakt van het *supported-supporting principe* om dat helder te maken en te vertalen in een evenwichtig takenpakket. Door de onbekendheid met dat beginsel is het is niet altijd een succes gebleken. In het verlengde daarvan ligt de ROE problematiek. Het is en blijft op de operationele werkvloer een uitdaging om meervoudige interpreteerbare en contradicterende nationaal georiënteerde ROE af te stemmen op snel veranderende situaties in de gevechtsruimte.

Configuratie.

Het configuratiefundament rust op drie belangrijke pijlers: strategische constanten, randvoorwaarden voor behoud van effectiviteit en doelmatigheid en de consequenties van trainen en oefenen in een gecontroleerde omgeving. Het is duidelijk geworden dat twee van de drie pijlers om moverende redenen nog niet aan de gewenste normen kunnen beantwoorden en het is de vraag of onder de huidige omstandigheden het gewenste niveau kan worden bereikt.

Op het gebied van **de strategische constanten** (*readiness⁸, strategische lift volume, power projectie concepten*) verhindert een aantal hindernissen het bereiken van de expeditionaire norm zoals politici die voor ogen hebben. Vooral een strategische ontplooiing van de militaire kerncomponent voor het realiseren van een langdurige stabiliteit (een grondcomponent van brigade omvang of groter) is een uitdaging. Dat komt vooral door problemen om te kunnen beantwoorden aan operationele *readiness normen* en het gebrek aan *strategisch transport volume*. Daarenboven zijn de toe te passen *power projectie concepten⁹* nog niet lenig genoeg om voortdurend afgestemd te kunnen worden op wijzigende omgevingsomstandigheden. Verder kan een multigeleurd karakter van militair vermogen en operationele omgeving niet echt als een katalysator voor slagvaardigheid worden beschouwd. Pogingen om inspanningen van militaire en niet-militaire actoren zodanig te synchroniseren dat het gewenste effect kan worden gegenereerd, worden daardoor eerder gefrustreerd dan gestimuleerd.

De problemen bij de strategische constanten worden versterkt door de **problematiek bij de randvoorwaarden voor behoud van effectiviteit en doelmatigheid** (*Full Dimension Protection¹⁰, Command & Control, Informatie operaties* en *anticiperende logistiek*). Door die problematiek kan niet worden gegarandeerd dat militair vermogen gedurende een meerjarige ontplooiingsperiode op het gewenste niveau van effectiviteit en doelmatigheid gebracht en gehouden kan worden. De problemen die kleven aan de veiligheidsparaplu (*Full Dimension Protection*) waaronder en de kurk (*anticiperende logistiek*) waarop een strijdmacht opereert resp. rust, lijken zonder adequate fondsen onoplosbaar te zijn. De veiligheidsparaplu blijkt onder de term *Force Protection* vaak nog steeds hardware georiënteerd te zijn. Informatiestromen kunnen door de tegenstander worden onderbroken en gemanipuleerd, waardoor de kwaliteit van het commandovoeringproces uitgehold wordt en de kans op een succesvolle benutting van militair vermogen nog meer wordt verkleind. Door de hoge investeringskosten ontbreken baanbrekende transformatie activiteiten in het logistieke functiegebied. Daardoor lijkt het streven naar logistieke interoperabiliteit binnen nationale en vooral internationale kaders in de nabije toekomst een belangrijke hindernis te blijven. Bovendien moet er nog heel wat gebeuren om het logistieke functiegebied als anticiperend te kunnen kwalificeren. Hoewel karakter van operationele en informatie omgeving eisen dat snel naar een volwassen informatiestructuur gestreefd wordt, staan expertise en kunde op het gebied van *informatie management* en *informatie operatie^{11s}* nog in de kinderschoenen. Het gevolg is dat de interoperabiliteit van structuren; synchronisatie, harmonisatie en vooral de veiligheid van informatie inspanningen en informatiestromen om uit te kunnen groeien tot de gewenste *effecten multiplier*, voorlopig nog buiten bereik liggen.

Ook lucht en maritieme component kennen hun problemen.

Hoewel de geschetste problemen hoofdzakelijk bij de grondcomponent van coherent militair vermogen spelen, hebben ook de *meer ready* luchtcomponent en maritieme component hun problemen. Die concentreren zich hoofdzakelijk op de logistieke ondersteuning, *full dimension protection*, power projectie concepten en informatie operaties.

De operationele gifbeker is nog niet leeg.

De boven geschetste problematiek was en is op de militaire werkvloer al decennia bekend. Die werkvloer heeft herhaaldelijk gewaarschuwd voor de gevolgen voor gevechtskracht en inzetduur, maar bij politieke beleidsbepalers hebben die waarschuwingen niet tot grote ongerustheid en zeker niet tot de gewenste reacties geleid. Sterker nog, in Nederland werd achteloos nog een aantal extra bezuinigingsrondes doorgevoerd. Onder die condities is het westerse streven naar stabiliteit een moeizame tijd en kosten (uitgedrukt in geld en slachtoffers) consumerende aangelegenheid waarin vooruitgang met kleine (vaak voor een leek onherkenbare) stapjes wordt gemaakt. Een traditioneel optredend militair vermogen en de daarop afgestemde structuren, processen en procedures zijn te star, niet lenig genoeg om de contemporaine complexiteit adequaat aan te grijpen.

Maar de gifbeker is nog niet leeg. Dat structurele tekort aan doelmatigheid en ineffectiviteit wordt bovendien versterkt door de gecontroleerde omgeving waarin de voorbereiding van individu en contingent zich **moet** afspelen. Het is binnen NATO lidstaten nog steeds niet gebruikelijk om niet-militaire machtsfactoren en actoren van meet af aan te betrekken bij vulling van stafstructuren en besluitvormingsprocessen en het besef ontbreekt dat gelijktijdige en/of volgtijdelijk planning en/of uitvoering militaire routine is. Bijna iedere lidstaat heeft een eigen vertaling voor de configuratie van een grondcomponent in termen van structuur, bewapening, personeelsomvang, wijze van logistieke ondersteuning en samenwerking in de derde dimensie. Verschillen in gevechtskracht en operationeel optreden zijn daarom onvermijdelijk. De verandering van het karakter van contemporaine operaties betekent dat ook het personeelsysteem uitgedrukt in selectie, opleiding, training, vorming, educatie en organisatie structuren aan een grondige verandering toe zijn¹². Ook dat is bij veel lidstaten nog niet of nauwelijks doorgevoerd.

Wanneer men die knelpunten opgelijnd ziet, is het verrassend dat Eindrapportages van oefeningen en experimenten een sterk positieve en optimistische toonzetting hebben. Immers, het is bij kritisch denkende en handelende militaire leiders allang duidelijk dat het gros van de westerse strijdmachten door politiek falen niet aan operationele certificatie¹³ en validatie¹⁴ normen kan voldoen. En dan kan de grondcomponent door de schaarse lift capaciteit tijdens die toetsen niet eens gemeten worden aan *readiness* en *closure rate*¹⁵ criteria om een indruk te krijgen van de mate van slagvaardigheid¹⁶ van een eenheid of staf. Obstakels zoals onevenwichtige definiëring, gecontroleerde training, oefening en experimentering, niet-operationeel normenstelsel en de gebrekkige interoperabiliteit en standaardisatie, verhinderen nog steeds dat de gewenste readiness niveaus kunnen worden bereikt.

Advies voor de Baltische staten: eerst maar eens eigen knelpunten oplijnen.

Wat kan het Westen betekenen voor het Oosten en is het Oosten wellicht in staat om Westerse tekortkomingen te compenseren. Of versterken zij die juist? Vooraf is het wenselijk om te benadrukken dat de oprichting van een gezamenlijke Baltische gevechtseenheid nog niet eens een tekentafel product is. Het is een gedachtespinsel van drie Ministers van Defensie die tot een besluit heeft geleid om het te doen. Er bestaat wel een samenwerkingsverband tussen de grondcomponenten van de drie landen: BALTBAT¹⁷. Een Licht infanteriebataljon gevuld met een compagnie Lichte Infanterie per Baltische staat en een gezamenlijk hoofdkwartier gevestigd in Adazi, Letland.

De grondcomponent van de Baltische strijdkrachten, zoals we die maar uit beleefdheidsoverwegingen zullen noemen, bestaat voor het grootste deel uit reserve of beroeps landmachtsoldaten¹⁸ en een betrekkelijk klein arsenaal aan reservisten. Estland heeft plannen om in tijd van oorlog drie brigades lichte infanterie te kunnen mobiliseren. Letland heeft een

volledig uitgerust bataljon geschoeid op NAVO SOP's19. dat de kern van de Estlandse landmacht zal gaan vormen Letland beschikt over drie mobilisabele Lichte Infanteriebataljons en een paraat (Licht) infanteriebataljon, uitgerust met standaard NAVO individuele uitrusting. In Litouwen wordt hard gewerkt aan een parate (Lichte) infanteriebrigade die de stoere naam "The Iron Wolfbrigade" heeft gekregen. In tijd van een gewapend conflict anno 2015 kunnen de drie Baltische staten "op papier" een grondcomponent van tien bataljons lichte infanterie op de been brengen. Het lijkt veel, maar door het ontbreken van gepantserde gevechtsvoertuigen, moderne tanks en ondersteuning door verouderde artillerie en een beperkte genie capaciteit is de gevechtskracht niet om daarmee de Russische Beer schrik aan te jagen.

Bovendien kan die grondcomponent nauwelijks een beroep doen op de derde dimensie of een adequate maritieme ondersteuning. Geen van de drie landen beschikt over een adequate luchtmacht. Slechts een handvol helikopters voor niet-gevechtstaken en een bescheiden aantal transportvliegtuigen. De sterkte van de drie maritieme componenten is minimaal en bestaat voornamelijk uit een klein aantal kustpatrouilleschepen en mijnenvegers die nog uit de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw stammen.

CV90

Boxer

Scimitar

Gelet op de problemen waarmee de grondcomponent van veel lidstaten worstelen, zou de formering van een Baltische brigade een prachtige kans zijn om een inter-operabele blauwdruk en procesgang op tafel te leggen. Helaas zijn de vooruitzichten voor een standaardoplossing al bij de start tussen wal en schip geraakt, omdat

- Estland 44 CV 90 met een 35 mm boordwapen van Nederland heeft gekocht (Nederland heeft ze blijkbaar niet nodig en zijn ze overtallig resp. overtollig geworden?)
- Letland 123 stuks FV107(Scimitar) met een 30 mm boordkanon van Groot-Brittannië heeft aangeschaft.

- Litouwen op het punt staat in te gaan op een Duits aanbod, de Boxer aan te schaffen.

Het gevolg: verschillende logistieke stromen, voorraad niveaus, onderhoud systemen, personeel selectie en opleidingsystemen en inzetmogelijkheden. Geringe interoperabiliteit. Als er geen harde afspraken gemaakt worden, dreigt dat zich uit te strekken tot de gewenste artillerie en mortier vuursteun. Duitsland heeft Litouwen 12 artillerievuurmonden van het superieure type PZH2000 aangeboden. Het zou mooi zijn wanneer Estland de ontbrekende 6 stukken zou aanschaffen en Letland de command & control en de logistieke ondersteuning van deze nieuwe afdeling voor haar rekening gaat nemen. Zou mooi zijn, maar de signalen uit de drie landen wijzen er op dat Estland en Letland zullen kiezen voor een ander type vuurmond. De Zweedse Archer en de Franse Caesar zijn al door de defensieattachés aan de regeringen van Estland en Letland aangeboden.

AHS krab

PZH2000

Archer

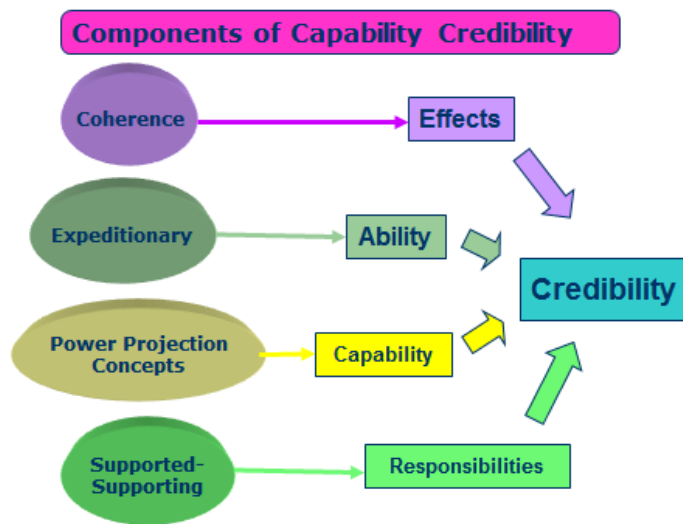
Caesar

De effecten van het gebrek aan interoperabiliteit op de gevechtskracht worden nog versterkt door het onbeantwoord laten van vragen als

- *Wat is de voertaal?* Russisch lijkt niet de handigste oplossing te zijn.
- *Hoe worden de te gebruiken SOP's op elkaar afgestemd?* Tijdens de NRF oprichting kostte het binnen NATO bijna twee jaar om een beperkt volume SOP's dat al in de Engelse taal was opgesteld, passend te maken. In het geval van de Baltische brigade zal eerst nog een vertaalslag gedaan moeten worden.
- *Hoe kunnen selectie, opleiding, logistieke en C4SI systemen inter-operabel gemaakt worden?* Immers uitwisseling van munitie is in beperkte mate (vermoedelijk alleen persoonlijke, groep en peloton wapens) en logistieke en verbindingstelsels hebben alle hun eigen nationale keurmerk.

Het antwoord op de vraag waarmee dit onderdeel van het artikel gestart is, is niet hoopgevend. Zolang nationale wapenindustrieën en uitverkoop houdende westerse politici het voortouw hebben, zal van interoperabiliteit van wapensystemen en communicatie systemen plus de ondersteunende logistieke en C4SI structuren van een Baltische gevechtseenheid geen sprake zijn. De problematiek van de westerse grondcomponent zal ook bij de Baltische en alle andere Oost Europese samenwerkingsverbanden op het gebied van de gevechtskracht zijn tol eisen. Kortom het Baltische initiatief zal de geconstateerde problematiek nauwelijks compenseren, laat staan oplossen, eerder versterken.

Geloofwaardigheid is de hoeksteen van afschrikking.

Schets door DACOS NATO Operations Striking Fleet Atlantic Kolonel C.L. Brantz .

Bij de ontplooiing van een strijdmacht hangt het behalen van succes af van de mate van geloofwaardigheid (*"derived from the political will to use ready and available joint forces able to engage immediately in operations"*). In goed Nederlands betekent dat consistentie in woord en daad, daadkracht, doorzettingsvermogen, en bereidheid om beschikbare wapensystemen in voorkomend

geval te gebruiken. *Doen wat je zegt en niet voortdurend manipuleren met de uiterste acceptatiegrens.* Daarmee hebben zo leert de ervaring van de laatste decennia vooral Westerse politici veel moeite. Behalve die geloofwaardigheid die in militaire zin moet worden vertaald in de kracht van het militaire vermogen, kwaliteit van militaire beleidsbepalers en vooral de kwaliteit van de militaire leider op het gevechtsveld, speelt een aantal randvoorwaarden bij benutting en configuratie van militair vermogen sturende en zelfs bepalende rollen. Vooral Westers georiënteerde strijdmachten hebben moeite om die randvoorwaarden op de rails te krijgen en belangrijker te houden.

Kijken in de achteruit spiegel is geen optie meer.

In Nederland heeft de 20 jarige bezuinigingsdrift van ruim € 18 miljard een enorme kaalslag veroorzaakt bij de nationale strijdmacht. Van de Defensie budget afspraak van 2% waaraan generaties Nederlandse politici zich aan de NATO tafel hebben verbonden is niets terechtgekomen. Nederland is afgezakt naar een luttele 0,8 % van het BNP. **Het zal tenminste 2 tot 3 miljard per jaar kosten om de strijdkrachten in een periode van 5 tot 10 jaar tot een aanvaardbaar niveau op te krikken.** Het gegeven dat Nederland niet het enige West Europese land is dat zijn Defensie apparaat zo heeft laten versloffen, is een schrale troost voor de militair die het werk van politici moeten opknappen. Het meest trieste is dat onze westerse problemen ondanks stoere uitspraken van politici en uitbundige operationele rapportages bekend zijn bij onze tegenstanders van vandaag. De afgelopen jaren is het duidelijk geworden dat zij die herkenbare tekortkomingen genadeloos uitbuiten.

De vraag is alleen wat onder aanvaardbaar moet en kan worden verstaan. Vanuit die invalshoek zal tijd een groter probleem zijn dan geld. Want *"time is running out"* voor het Westen!

-
- ¹ Oprichter van STRATFOR een particuliere inlichtingen organisatie en auteur van o.m. *The Future of War* (1997) en *The Next Decade* (2010).
 - ² Genoemd naar twee vergaderingen van leiders van Middeleeuwse koninkrijken in Polen, Bohemen en Hongarije in Visegrad Kasteel. De groep werd in 1991 als V 3 nieuw leven ingeblazen om een regionaal raamwerk te vormen.
 - ³ De bundeling is van Readiness, Vermogen om geformuleerde operationele concepten effectief en efficiënt uit te voeren en Strategisch Lift volume uitgedrukt in *Closure Rate*.
 - ⁴ Ook de weinig subtiele activiteiten van Putin worden in dit artikel onder deze term geschaard.
 - ⁵ Door instrumenten als *International Humanitarian Law* (IHL), *Rules of Engagement* (ROE) en het consensus beginsel bij de NATO *Force generation procedure*.
 - ⁶ Doelgerichte en doeltreffende acties op militair, politiek/diplomatiek, economisch, sociaal/humanitair gebied die moeten worden gecoördineerd, geharmoniseerd, gesynchroniseerd en het liefst worden geïntegreerd.
 - ⁷ Sinds 2010 wordt in westerse dissertaties en artikelen de term *comprehensive* gebruikt. Deze term dekt niet wat in operationele zin met het karakter van contemporair militair vermogen bedoeld wordt. Het is nl. geen uitbreiding in kwantitatieve zin maar een doelmatige en doelgerichte optimalisatie van het gesynchroniseerde vermogen van alle (f) actoren in de *operatieve ruimte*. Coherentie is de wijze waarop militair vermogen bij machte is om de ontplooiing van haar middelen te harmoniseren met andere machtsmiddelen (**US JP 1-02: all of the means available to the government in its pursuit of National Objectives. They are expressed as diplomatic, economic, information and military**) van de Alliantie en militaire inspanningen te synchroniseren met inspanningen van andere militaire en niet militaire actoren om de gewenste effecten te genereren. Kortom coherentie is te vergelijken met *joint dubbel plus*,
 - ⁸ Wanneer men de discussie over *readiness* wil voeren, zal eerst de vraag “*ready voor wat en wie?*” beantwoord moeten worden. In dit artikel wordt de term vanuit een operationele invalshoek beschouwd en betekent *readiness* “*gereed om te plannen, verplaatsen, ontplooiën, commanderen, een opdracht zonder aanvullende voorbereidingen in de geïdentificeerde operatieve ruimte uit te voeren, het gevecht aan te gaan en zich aan het gevecht te onttrekken*”.
 - ⁹ *Initial Entry Operation, Operational Maneuver from a Strategic Distance, Operations at Sea* en *Sea Basing* als een belangrijke randvoorwaarde voor *Operations from the Sea*.
 - ¹⁰ *a multilayered protection for forces and facilities against a full spectrum of threats, from ballistic missiles to germ warfare ranging from theater operations to the individual soldier giving them greater freedom of action in all phases of combat. A combination of Information Assurance and Force Protection measures used throughout a system’s life cycle to ensure mission capability*. Door tekortkomingen op het gebied van *Full Dimension Protection* is het gevaar niet denkbeeldig dat het functioneren van “*brains and body*” van militair vermogen ernstig gedegradeerd wordt met negatieve gevolgen voor een succesvol optreden, missietijdsduur en kostenpatroon.
 - ¹¹ **Tony Corn, Artikel Jan 2006** “*World War IV As Fourth-Generation Warfare*”, Hoover Institution: “*Beyond the media sphere proper, smart “info ops” will have to take into account that the most effective means of communication — including the all-pervasive “rumour” — outside the media and the mosque include the bazaar and the coffee shop. On the ongoing “clash of civilizations” within the Pentagon between the numerates and the literates, suffice it to say here that the network-centric approach has so far produced two ideas dangerously disconnected from real life: the Gospel of World Peace through Global Connectivity and a narrow vision of military soft power centred on Info war..*”
 - ¹² Een visie die vaste voet begint te krijgen bij US Army, waar men beseft dat *..... you cannot have a technological evolution without a personnel revolution, or your organization regresses over time (as is occurring now)....(Donald Vandergriff, 2003)*.
 - ¹³ Bevestiging dat de norm is bereikt/ gehaald
 - ¹⁴ Bevestiging dat de geleverde prestatie nog steeds op het gewenste niveau is en beantwoordt aan de norm
 - ¹⁵ De snelheid waarmee militair vermogen beslissend kan ingrijpen in een conflict nadat het die opdracht heeft ontvangen.
 - ¹⁶ De mate waarin een Coalitie of Alliantie in staat is om op operationeel gebied beslissend te zijn door de mentale en fysieke bewegingsvrijheid van een tegenstander zodanig te beperken dat het hem duidelijk is dat een nederlaag onvermijdbaar en onomkeerbaar is.
 - ¹⁷ Geformeerd in 1994. Maakt deel uit van vier samenwerkingsverbanden tussen Estland, Letland en Litouwen. BALTRON een marine samenwerkingsverband (coördinatie mijnenvegen en SAR), BALTNET

een Air Surveillance netwerk die het luchtruim van de drie landen bewaakt en BALTDEFCOL (opgericht 1998) een opleidingsinstituut voor personeel van de drie Baltische landen

¹⁸ Litouwen heeft begin 2015 besloten om in september 2015 de dienstplicht opnieuw in te voeren.

¹⁹ Standing Operational Procedure.